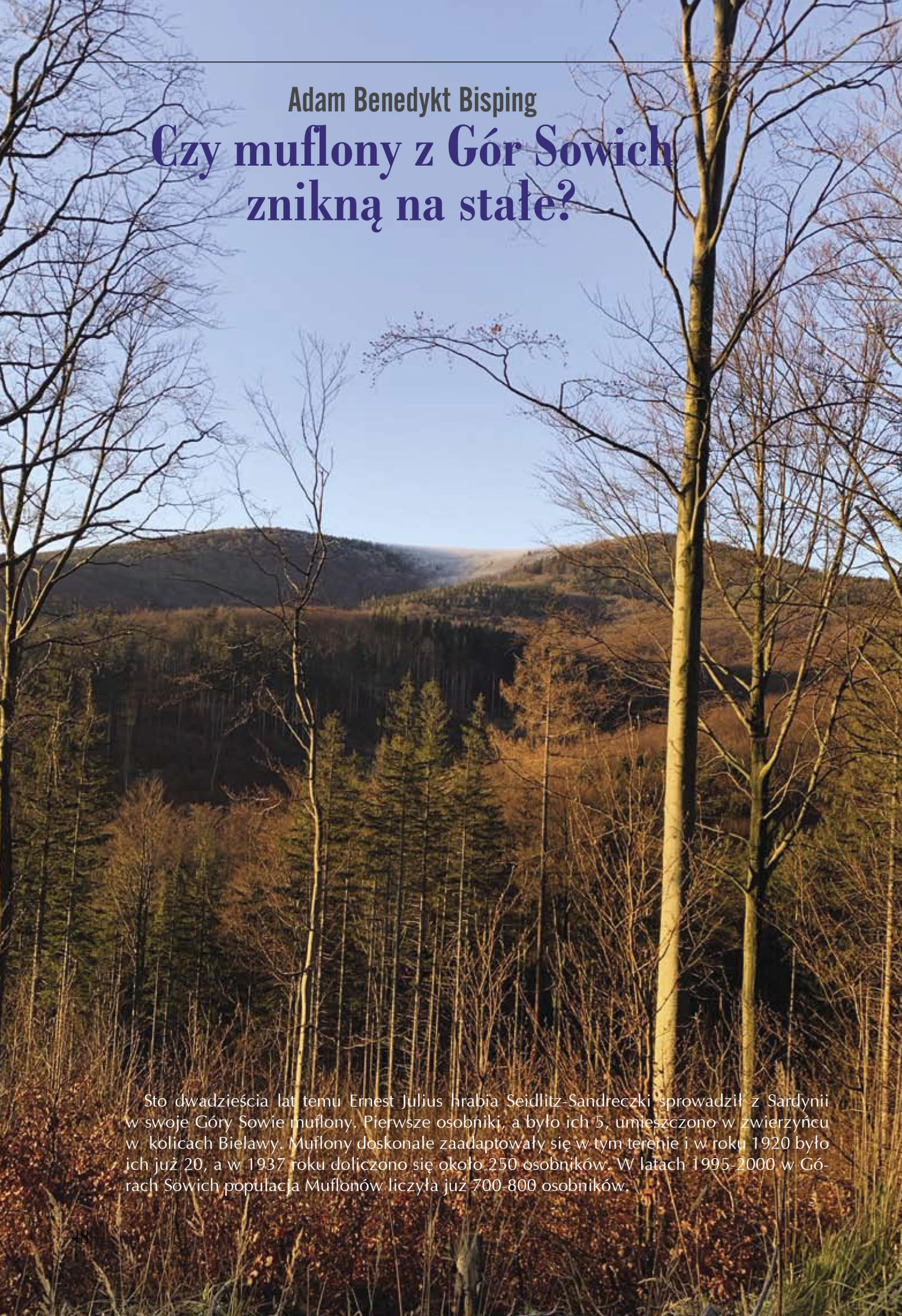

Adam Benedykt Bisping

Czy muflony z Gór Sowich znikną na stałe?

Sto dwadzieścia lat temu Ernest Julius hrabia Seidlitz-Sandreczki sprowadził z Sardynii w swoje Góry Sowie muflony. Pierwsze osobniki, a było ich 5, umieszczono w zwierzyńcu w kolicach Bielawy. Muflony doskonale zaadaptowały się w tym terenie i w roku 1920 było ich już 20, a w 1937 roku doliczono się około 250 osobników. W latach 1995-2000 w Górach Sowich populacja Muflonów liczyła już 700-800 osobników.

W latach 2004–2006 sprowadzono w Góry Sowie 117 muflonów z terenu Słowacji i Czech. Introdukcja ta miała na celu wzbogacenie puli genowej, gdyż na skutek chowu wsobnego u znacznego odsetka tryków odnotowano wrastanie ślimów w kark lub żuchwę. Bardzo drogie zasiedlenia doprowadziły do istotnej poprawy zdrowia tych zwierząt i „karkowrost” stał się u tej populacji rzadkością. W roku 2018 w trzech ośrodkach hodowli zwierzyny zarządzanych przez nadleśnictwa: Świdnica, Bardo oraz Jugów doliczono się ponad 600 muflonów. W tym miejscu przytoczę pracę pani prof. Ewy Szcześniak z Zakładu Bioróżnorodności i Ochrony Szaty Roślin Instytutu Biologii Roślin Uniwersytetu Wrocławskiego pod tytułem „Obecność muflonów *Ovis aries musimon* w Polsce – czy to naprawdę konieczne?” Konkluzją tej pracy był wniosek, aby wyeliminować muflony z doliny Czyżynki ze względu na zagrożenia jakie mogą stwarzać dla istniejących tam ciepłolubnych roślin naskalnych. Usunięcie muflonów z tego terenu spowodowało zarośnięcie tych terenów samosiewem drzew i prawie całkowite wyginięcie roślin naskalnych!

W 2020 roku pojawiła się w Górach Sowich pierwsza para wilków. Po czterech latach wielkość wilczej populacji wzrosła do trzech watach po około 8 zwierząt każda, co doprowadziło do gwałtownego spadku liczebności populacji muflonów i saren oraz częściowo jeleni. Gospodarzom coraz częściej giną też psy, koty oraz inne zwierzęta domowe. Myślę, że brak kontroli nad populacją wilka spowoduje w krótkim czasie niechęć ludzi do zbierania grzybów oraz owoców leśnych i wieczornych spacerów.

W roku 2024 wiosenna inwentaryzacja wykazała, że na terenie Gór Sowich bytuje tylko około 240 muflonów, a trend liczebności jest od czterech lat spadkowy. Z kolei w ostatnim planie wieloletnim zakładano, że pod koniec dziesięcioletniego okresu na

tym terenie będzie bytowało około 600 osobników (+/- 15%).

Przypomnę jednak, że Nadleśnictwo Świdnica, miasto Bielawa i choćby miasto Pieszyce, położone koło Bielawy, które w herbie ma muflona, są kojarzone z tym rogatym ssakiem. Muflony są największą atrakcją turystyczną oraz myśliwską tych okolic. Brak ich spowoduje zmniejszenie wyjątkowości tych terenów. W restauracyjnych menu zabraknie mięsa tego gatunku, OHZ i koła łowieckie będą miały mniej pieniędzy z atrakcyjnych obecnie polowań na muflony.

Czy o to nam chodzi, żeby w polskich lasach były tylko zwierzęta drapieżne? W imię jakiej logiki mamy „oddać” przyrodę ideologicznym wyznawcom drapieżnych ptaków i ssaków? Przez niekontrolowaną obecność lisów, spowodowaną ich szczepieniem przeciw wściekliznie, w wielu regionach kraju nie ma już kuropatw i zajęcy!

Od kilkunastu lat widzę zmiany w OHZ Bielawa. W roku 2013 na rykowisku jeleni za każdym wyjściem widziałem muflony. W tym roku, będąc na początku sezonu polowań na muflony, przez 4 wyjścia widziałem tylko jednego muflona.

Adam Benedykt Bisping

inż. zootechnik Członek PZŁ od 1979 roku od samego początku związany z Kł. Darz Bór w Krakowie. Łowczy w Kł. Darz Bór, członek Kół: Sosnówka w Kalinie Wielkiej i Czajka w Krakowie. Delegat na Krakowski Zjazd Okręgowy, Członek Komisji Oceny Prawidłowości Odstrzału

Spis treści:

Kolejne wieści z piaskownicy Mikołajka (już bez Olusia) Marek Wajdzik	3
Dzicze „myłkusy” czyli o anomaliach oręży słów kilka Dariusz Knap	4
Kulisy wegańskiej krucjaty Jarosław Całka	8
Studencka naukowa wyprawa Kraków - Afryka Wschodnia 1974 Marek Piotr Krzemeń	16
Kacze łowy Zbigniew Ciemniwski	28
Jesień Patryk Sikora	38
Pielgrzymka do grobu św. Huberta na 100-lecie PZŁ Marek Kubis	40
Czy muflony z gór Sowich znikną na stałe? Adam Benedykt Bisping	48
Na bekowisku Ryszard Adamus	50
Koło Łowieckie Jarząbek w Krzeszowicach Sławomir Buśko	54
60 lat Ł Cyranka w Nowym Brzesku Krzysztof Szpetkowski	60
75 lat KŁ Szarak w Jerzmanowicach Krzysztof Szpetkowski	62
Węgierskie zajęcie Adam Benedykt Bisping	66
Wykaz odznaczonych medalami za zasługi dla łowiectwa Anna Ochman	68
Marek Tabor - wspomnienie Zbigniew Skowronek	69
Zima Patryk Sikora	70

WYDAWCA
Zarząd Okręgowy
Polskiego Związku Łowieckiego
w Krakowie
ul. Żywiecka 12
30 - 427 Kraków
tel 12 634 25 34
e-mail: zo.krakow@pzlow.pl

REDAKTOR NACZELNY
Marek Wajdzik

REDAKCJA
Ewa Dobrzyńska-Lankosz
Adam Bisping
Roman Barbasz
Bogdan Kowalcze
Henryk Okarma
Wojciech Plewiński
Waldemar Smolski
Andrzej Tomek
Redaktor Graficzny
Hubert Zwinczak

stale współpracują:
Ryszard Adamus
Patryk Sikora

SKŁAD I ŁAMANIE
Hubert Zwinczak

DRUK
Drukarnia Standruk

Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść publikowanych materiałów i reklam, zastrzega sobie prawo nieodpłatnego publikowania nadesłanych artykułów oraz zdjęć, wraz z prawem do skrótów i opracowania redakcyjnego tekstów. Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów.

Zdjęcia na okładce:
Hubert Zwinczak str. 1
Patryk Sikora str. 2
Patryk Sikora str. 4